

Handläggare
Maria Haskas**Till**
Bromma stadsdelsnämnd
24 september 2026

Föreläggande att vidta åtgärder mot markföroreningar inom grönområde

Redovisning av åtgärder

Förvaltningens förslag till beslut

1. Bromma stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till miljö- och hälsoskyddsnämnden.
2. Bromma stadsdelsnämnd godkänner anmälan om avhjälpandeåtgärd av föroreningsskada enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (bilaga 3) och uppdrar åt stadsdelsdirektören att underteckna och överlämna den till miljö- och hälsoskyddsnämnden.
3. Bromma stadsdelsnämnd uppdrar åt stadsdelsförvaltningen att vid behov förse miljöförvaltningen med eventuella kompletterande underlag som är nödvändiga för att ärendet ska avgöras.
4. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

I samband med planer på att utveckla en del av fastigheten Mariehäll 1:10 har exploateringskontoret låtit utföra miljötekniska markundersökningar, vilka visade blyhalter som enligt Naturvårdsverkets riktvärdesmodell kan medföra hälsoeffekter även vid enstaka exponeringstillfällen. Vid vidare undersökningar har det framkommit att en stor del av yttlig jord inom grönområdet har förhöjda halter av främst PCB samt bly och PAH. Ställvis har även arsenik och zink påvisats i förhöjda halter.

Den 25 november 2024 förelade miljö- och hälsoskyddsnämnden Bromma stadsdelsförvaltning att avseende aktuellt grönområde låta miljökonsult/sakkunnig utföra en fördjupad riskbedömning av markföroreningar utifrån hälso- och miljöperspektiv. Därefter har en rad utredningar, möten och dialog med miljöförvaltningen ägt rum. Utifrån miljö- och hälsoskyddsnämndens granskning av ärendet är de åtgärder som vidtagits hittills inhägnad av ett delområde, av Exploateringskontoret, samt affischering på ett antal

ställen runt om grönområdet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att det är angeläget att åtgärderna utvidgas i syfte att motverka exponeringsrisker på kort och lång sikt.

Med hänvisning till ovanstående har Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutat att förelägga Bomma stadsdelsnämnd att för grönområdet Troll-Olaskogen låta vidta åtgärder för att motverka risk för exponering från markföroreningar. Tilltänkta åtgärder ska anges i anmälan om avhjälpandeåtgärd av föroreningsskada enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Utifrån den riskvärdering som utförts avseende ekologi, sociala och ekonomiska aspekter anser förvaltningen att övertäckning av befintlig mark är den lämpligaste åtgärden. Övertäckning föreslås utföras vid vistelsezoner, promenadstigar och delar av grönområdet där tydlig människovistelse kan ske. Åtgärden redovisas i bilaga 2, anmälan om avhjälpandeåtgärd av föroreningsskada enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Bakgrund

I samband med planer på att utveckla en del av fastigheten Mariehäll 1:10 har exploateringskontoret låtit utföra miljötekniska markundersökningar. I samlingsprov år 2023 som analyserades från ett delområde översteg den uppmätta blyhalten det värde som enligt Naturvårdsverkets riktvärdesmodell kan medföra hälsoeffekter även vid enstaka exponeringstillfällen. Enligt information från exploateringskontoret inhägnades därefter delområdet som utgör en del av grönområdet Troll-Olaskogen.

Vid undersökningar som genomförts inom området har det framkommit att en stor del av yttlig jord inom grönområdet har förhöjda halter av främst PCB samt bly och PAH. Ställvis har även arsenik och zink påvisats i förhöjda halter.

Den 25 november 2024 förelade miljö- och hälsoskyddsnämnden Bromma stadsdelsförvaltning att avseende aktuellt grönområde låta miljökonsult/sakkunnig utföra en fördjupad riskbedömning av markföroreningar utifrån hälso- och miljöperspektiv. Den 17 januari 2025 meddelade Bromma stadsdelsförvaltning att en fördjupad riskbedömning beställts och att affischer satts upp den 19 december på ett antal ställen runt om naturområdet (Troll-Ola skogen).

Vid fördjupad riskbedömning har i ett delområde bly uppmätts i halt över platsspecifikt riktvärde (PSRV) för korttidsexponering. Enligt riskbedömningen kan risker inte uteslutas för människor som vistas

i området eller plockar och äter bär eller svamp. I ett delområde överstiger analysresultaten riktvärdet för korttidsexponering för bly vilket innebär hälsorisker till följd av enstaka intag av jord inte kan uteslutas.

Bromma stadsdelsförvaltning meddelade den 20 mars 2026 att utifrån den riskvärdering som tagits fram tillsammans med exploateringskontoret och anlita konsult bedöms övertäckning vara den lämpligaste åtgärden för området. Den 26 mars svarade miljöförvaltningen att om övertäckning tillämpas, bör den kombineras med schaktning och torrsugning av de områden där halter över riktvärden för korttidsexponering uppmäts. Den 15 april 2026 meddelar Bromma stadsdelsförvaltning att det i nuläget föreslås att nollalternativet i kombination med tydlig skyltning väljs. Detta mot bakgrund av att kostnaden för övertäckning i kombination med schaktning och torrsugning skulle uppgå till uppemot 3-4 miljoner kronor. Dessutom såg förvaltningen en risk för att önskat resultat inte skulle uppnås om sanering på intilliggande ytor (som ingår i exploateringsprojekt) skulle genomföras i senare skede. Den 22 april 2026 framför miljöförvaltningen att utifrån de utredningar som utförts så föreligger det hälsorisker i delar av grönområdet inkluderande risk utifrån korttidsexponering och att det finns ett behov av riskreducering. Den 5 maj inkom Bromma stadsdelsförvaltning med ett yttrande om att övertäckning i kombination med schaktning och torrsugning av de områden där halter över riktvärden för korttidsexponering uppmäts är den bästa lösningen på lång sikt. För att detta ska kunna genomföras behöver förvaltningen säkerställa finansiering och resurser. Stadsdelsförvaltningen föreslår därför att tydligare skyltning för hela området sätts upp samt att delområde 23LC02 och 25LC06 stängslas in. Då hela området är naturmark med fri utveckling finns det redan idag begränsningar till vistelse i området. När förvaltningen säkrat finansiering kan övertäckning i kombination med schaktning och torrsugning genomföras.

Ärendet

Utifrån de utredningar som utförts i ärendet bedömer miljö- och hälsoskyddsnämnden att det föreligger hälsorisker i grönområdet inkluderande risk utifrån korttidsexponering och att det finns ett behov av riskreducering.

Utifrån miljö- och hälsoskyddsnämndens granskning av ärendet är de åtgärder som vidtagits hittills inhägnad av ett delområde, av Exploateringskontoret, samt affischering på ett antal ställen runt om grönområdet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att det är angeläget att åtgärderna utvidgas i syfte att motverka exponeringsrisker på kort och lång sikt.

Med hänvisning till ovanstående har

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutat att förelägga Bomma stadsdelsnämnd att för grönområde innanför Enighetsvägen, Tappvägen, Linabergsstigen och berörande fastigheterna Mariehäll 1:64 och 1:65 samt del av fastigheten Mariehäll 1:10:

- Låta vidta åtgärder för att motverka risk för exponering från markföroreningar. Tilltänkta åtgärder ska anges i anmälan om avhjälpandeåtgärd av föroreningsskada enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
- Anmälan enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska vara miljö- och hälsoskyddsnämnden tillhanda senast 1 juni 2026.

Förvaltningen har begärt och erhållit utsträckt svarstid till den 25 september 2026.

Med hjälp av stödfunktionen för förorenad mark på Exploateringskontoret i Stockholms stad har förvaltningen kunnat konstatera att en felaktighet i Riskbedömning avseende Troll-Ola skogen 2025-07-10 i Tabell 7. Riktvärdet för korttidsexponering för bly redovisas som 600 mg/kg TS. Rätt ska vara 1000 mg/kg TS (källa: Naturvårdsverket). Utifrån det har förvaltningen gjort en ny bedömningen av åtgärdsbehov för delområde 23LC02 och 25LC06 än den som redovisades till miljöförvaltningen den 5 maj (se ovan). Den nya bedömningen innebär att berörda delområden inte bedöms nödvändiga att stängla in i väntan på kommande åtgärder.

Ärendets beredning

Ärendet inkom till Bromma stadsdelsnämnd den 16 september 2026. Ärendet har beretts inom avdelningen Ekonomi, lokal och stadsmiljö i samverkan med stödfunktionen för förorenad mark på Exploateringskontoret i Stockholms stad.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utifrån den riskvärdering som utförts avseende ekologi, sociala och ekonomiska aspekter anser förvaltningen att övertäckning av befintlig mark är den lämpligaste åtgärden. Övertäckning föreslås utföras vid vistelsezoner, promenadstigar och delar av grönområdet där tydlig människovistelse kan ske.

Åtgärden redovisas i bilaga 2, anmälan om avhjälpandeåtgärd av föroreningsskada enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Förvaltningen föreslår att Bromma stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet samt anmälan om avhjälpandeåtgärd av föroreningsskada enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (bilaga 3), och överlämnar de till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör
Bromma stadsdelsförvaltning

Joel Färlin
Avdelningschef
Bromma stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Föreläggande från miljöförvaltningen om att vidta åtgärder mot markföroreningar inom grönområde
2. Anmälan om avhjälpandeåtgärd av föroreningsskada enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
3. Situationsplan
4. Riskbedömning
5. Åtgärdsutredning
6. Riskvärdering

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2026-09-10
Joel Färlin, Avdelningschef	2026-09-10